

**ГУК «Лиезнская ЦБС»
Отдел библиотечного маркетинга**

Календарь юбилейных и памятных дат на 2024 год

*в помощь планированию работы
библиотек*

Лиезно, 2023

Календарь юбилейных и памятных дат на 2024 год: в помощь планированию работы библиотек / ГУК «Льозненская централизованная библиотечная система», отдел библиотечного маркетинга; [сост. Савчик Т.М.]. - Льозно, 2023. - 57.

В издание «Календарь юбилейных и памятных дат на 2024 год: в помощь планированию работы библиотек» включены основные знаменательные и праздничные даты, юбилеи белорусских, русских и зарубежных писателей, их произведений, а также юбилейные даты известных и знаменитых земляков и деятелей, которые оставили существенный след в истории Льозненщины.

Календарь составлен с целью информационной поддержки библиотек ГУК «Льозненская централизованная библиотечная система»

2024

ГОД ЗЕЛЁНОГО ДРАКОНА

ЯНВАРЬ 01

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

ФЕВРАЛЬ 02

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29			

МАРТ 03

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

АПРЕЛЬ 04

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

МАЙ 05

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

ИЮНЬ 06

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

ИЮЛЬ 07

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

АВГУСТ 08

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

СЕНТЯБРЬ 09

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

ОКТАБРЬ 10

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

НОЯБРЬ 11

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

ДЕКАБРЬ 12

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

СОДЕРЖАНИЕ

***ДАТЫ БЕЛАРУСКАГА І КРАЯЗНАЎЧАГА
КАЛЕНДАРА..... 5-26***

***КНІГІ — ЮБІЛЯРЫ БЕЛАРУСКІХ
ПІСЬМЕННІКАЎ 27-30***

***ДАТЫ РОССИЙСКОГО И ЗАРУБЕЖНОГО
КАЛЕНДАРЯ 31-35***

***ПРОИЗВЕДЕНИЯ – ЮБИЛЯРЫ РУССКИХ И
ЗАРУБЕЖНЫХ АВТОРОВ 36-40***

***ЗНАМЯНАЛЬНЫЯ ДАТЫ НА 2024 ГОД.
ЛЁЗНЕНСКІ РАЁН..... 41-45***

***ПАМЯТНЫЕ И ЮБИЛЕЙНЫЕ ДАТЫ В
ПОМОЩЬ РАБОТЕ С ДЕТЬМИ..... 46-49***

ИНТЕРЕСНЫЕ ПРАЗДНИКИ..... 50-55

ДАТЫ БЕЛАРУСКАГА І КРАЯЗНАЎЧАГА КАЛЕНДАРА

У 2024 ГОДЗЕ СПАЎНЯЕЦЦА:

1050 гадоў таму (974), згодна з «Віцебскім летапісам», быў заснаваны **г. Віцебск**.

995 гадоў таму (1029) нарадзіўся **Усяслаў Брачыславіч (Усяслаў Чарадзеі; каля 1029–1101)**, князь полацкі, пры якім пабудаваны Полацкі Сафійскі сабор, адзін з герояў «Слова аб палку Ігаравым».

980 гадоў таму (1044) пачалося будаўніцтва **Полацкага Сафійскага сабора** – помніка архітэктуры XI–XVII стст. Пабудаваны (1044–1966) з плінфы і бутавлага каменя (таўшчыня сцен да 1,45 м).

880 гадоў таму (1144) у г. Полацку **Рагвалод Барысавіч** (у праваслаўі Васілій) пры падтрымцы сваіх прыхільнікаў быў выбраны вечам на княжанне.

865 гадоў таму (1159) беларускі дойдлід Іаан пабудаваў па замове Еўфрасінні Полацкай **Спаса-Праабражэнскую царкву** як саборны храм Полацкага Спаса-Еўфрасіннеўскага манастыра.

615 гадоў з пачатку фарміравання запаведнага рэжыму ў нацыянальным парку, дзяржаўнай прыродаахоўнай установы **“Белавежская пушча”** (1409).

615 гадоў таму Мінск атрымаў Магдэбурскае права (1499).

520 гадоў таму (1504) утварылася **Полацкае ваяводства**.

395 гадоў таму (1629) нарадзіўся **Сімяон Полацкі** (сапр. Пятроўскі-Сітняновіч Самуіл Гаўрылавіч; 1629–1680), пісьменнік, філосаф-асветнік, паэт, драматург, грамадскі і царкоўны дзеяч, ураджэнец г. Полацка.

370 гадоў таму (1654) згадваецца як мястэчка гарадскі пасёлак **Лёзна** – цэнтр Лёзненскага раёна.

275 гадоў таму (1749) упершыню згадваецца **вёска Дабрамыслі** Лёзненскага раёна на рацэ Чарніца як сяло Аршанскага павета ВКЛ.

235 гадоў таму (1789) адбылося адкрыццё народнага вучылішча ў Полацку.

190 гадоў з часу заснавання **Віцебскай настаўніцкай семінарыі** (1834-1839), першай у Беларусі спецыяльнай навучальнай установы.

110 гадоў з пачатку **першай сусветнай войны** (1914 – 1918)

105 гадоў з дня абвяшчэння Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі (БССР; 1919–1991), саюзнай дзяржавы ў складзе СССР (5 студзеня)

105 гадоў з часу афіцыйнага ўзнiкнення **Беларускай міліцыі** (1919), праваахоўнага органа.

100 гадоў з пачатку выдання “**Летапісу друку Беларусі**” (1924).

100 гадоў таму пачалося **радыёвяшчанне ў Беларусі** (1924).

100 гадоў з часу выхаду першага нумару часопіса **“Мурзилка”**.

100 гадоў з часу выхаду першага нумару часопіса **“Работніца і сялянка”** (“Алеся”).

90 гадоў з часу ўтварэння Саюза пісьменнікаў Беларусі

80 гадоў з пачатку правядзення Беларускай **операцыі “Баграціён”** (1944), адной з буйнейшых стратэгічных наступальных аперацый Савецкай арміі ў Вялікую Айчынную вайну

55 гадоў з часу адкрыцця **“ХАТЫНІ”**, мемарыяльнага комплекса па ўшанаванні памяці жыхароў в. Хатынь.

45 гадоў з часу заснавання **Чырвонай кнігі** Рэспублікі Беларусь (1979).

35 гадоў з дня **вывада савецкіх войск з Афганістана**

30 гадоў таму (15 сакавіка 1994 г.) прынята **Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь**.

Студзень

1-Новы Год

1 - Змітрок Марозаў (1954), пісьменнік, лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола Беларусі, прэміі федэрацыі прафсаюзаў Беларусі, рэспубліканскай літаратурнай прэміі “Залаты купідон” – **70 гадоў з дня нараджэння**

4 – Ядвігін Ш. (сапр. Лявіцкі Анон) (1869-1922), пісьменнік, адзін з пачынальнікаў сучаснай беларускай прозы - **155 гадоў з дня нараджэння**

4 – Сяркоў Іван (1929-1998), пісьменнік - **95 гадоў з дня нараджэння**

4 – Шабовіч Мікола (Мікалай) (1959-2021), паэт, на вершы якога напісана больш за 170 песень, педагог - **65 гадоў з дня нараджэння**

7 – Нараджэнне Хрыстова ў праваслаўных

8 – Савіцкі Алесь (Аляксандр) (1924-2015), пісьменнік, лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола Беларусі, Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Коласа, літаратурнай прэміі Расіі “Прохараўскае поле”, удзельнік вызвалення Беларусі ў Вялікую Айчынную вайну, кавалер ордэнаў “Знак Пашаны” і Францыска Скарыны – **100 гадоў з дня нараджэння**

12 – Хомчанка Васіль (1919-1992), пісьменнік, аўтар шэрага апавяданняў, аповесцей – **105 гадоў з дня нараджэння**

14 - Стары Новы год

17 – Якімовіч Алесь (Аляксандр) (1904-1979), пісьменнік, адзін з заснавальнікаў беларускай дзіцячай літаратуры, звяшчаны дзеяч культуры Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі – **120 гадоў з дня нараджэння**

17 – Федарэнка Андрэй (1964), пісьменнік, лаўрэат Літаратурнай прэміі імя І. Мележа – **60 гадоў з дня нараджэння**

19 – Вадохрышча (Святое Богаяўленне) у праваслаўных

19– Дзень ратавальніка Беларусі

25 – Дзень студэнтаў (Таццянін дзень)

27 – Дзень поўнага вызвалення Ленінграда ад фашысцкай блакады

27 – Міжнародны дзень памяці ахвяр Халакосту

28 – Дзень беларускай навукі

Люты

6 – Куляшоў Аркадзь (1914-1978), паэт, перакладчык, сцэнарыст, народны паэт Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР, Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я.Купалы, прэміі Ленінскага камсамола Беларусі, кавалер ордэна Леніна (двойчы) – **110 гадоў з дня**

нараджэння

14 – Дзень святога Валянціна (Дзень усіх закаханых)

14 – Міжнародны дзень дарэння кніг

15 - Стрэчанне Гасподняе ў праваслаўных

15 – Дзень памяці воінаў-інтэрнацыяналістаў

15 – Васючэнка Пятро (Пётр) (1959-2019), прэзаік, драматург, крытык, літаратуразнаўца – 65 гадоў з дня нараджэння

21 – Міжнародны Дзень роднай мовы

23– Дзень абаронцаў Айчыны і ўзброеных сіл рэспублікі Беларусь

28.02 – 06.03. - Масленица

Сакавік

1– Свята прыходу вясны

1–Міжнародны дзень барацьбы з наркаманіяй і наркобізнесам

1 – Лось Еўдакія (1929-1977), паэтэса, аўтар шэрага зборнікаў, твораў для дзяцей – 95 гадоў з дня нараджэння

3- Сусветны дзень пісьменніка

4 - Дзень міліцыі

4 – Лупсякоў Мікола (Мікалай) (1919-1972), пісьменнік, аўтар шэрага зборнікаў, у тым ліку для дзяцей – **105 гадоў з дня нараджэння**

5 – Мазго Уладзімір (1959), паэт, многія вершы якога пакладзены на музыку, лаўрэат прэміі Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі, літаратурных прэмій імя В.Віткі і “Залаты Купідон” – **65 гадоў з дня нараджэння**

8 - Міжнародны жаночы дзень

11-17 - Масленіца

14 – Дзень праваслаўнай кнігі

15 – Дзень Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь

20 – Міжнародны дзень шчасця

20 – Дзень Зямлі

20 – Мятліцкі Мікола (Мікалай) (1954-2021), паэт, перакладчык, заслужаны дзеяч культуры Беларусі, лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола Беларусі, Дзяржаўнай прэміі Беларусі, спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, Міжнароднай літаратурнай прэміі “Алаш” Саюза пісьменнікаў Казахстана – **70 гадоў з дня нараджэння**

21 – Сусветны дзень паэзіі

21 – Міжнародны дзень лясоў

22 – Сусветны дзень водных рэсурсаў

27 – Сусветны дзень тэатра

28 – Цвірка Кастусь (Канстанцін) (1934), паэт, празаік, перакладчык, фалькларыст, этнограф – 90 гадоў з дня нараджэння

Красавік

1-Дзень смеху

1-Міжнародны дзень птушак

2 – Міжнародны дзень дзіцячай кнігі

2 – Дзень яднання народаў Беларусі і Расіі

4 – Дзень Інтэрнэту

7 – Сусветны дзень здароўя

7 – Дабравешчанне Найсвяцейшай Багародзіцы

10 – Дзень братоў і сясцёр

11 – Міжнародны дзень вызвалення вязняў фашысцкіх канцлагераў

12 – Міжнародны дзень авіяцыі і касманаўтыкі

15 – Міжнародны дзень культуры

16– Міжнародны дзень цырка

18 – Міжнародны дзень помнікаў і гістарычных мясцін

22 – Міжнародны дзень Маці-Зямлі

23 – Сусветны дзень кнігі і аўтарскага права

26 – Міжнародны дзень памяці аб Чарнобыльскай катастрофе

28 - Уваход Гасподні ў Ерусалім (Вербніца) у праваслаўных

29 – Міжнародны дзень танца

Май

1 – Свята вясны і працы

1 – **Корзун Мікола (Мікалай) (1934-1995)**, пісьменнік, аўтар аповядаванняў і аповесцей для дзяцей – **90 гадоў з дня нараджэння**

2 – Дзень памяці Блажэннай Матроны Маскоўскай

2- **Жук Кастусь (Канстанцін) (1954)**, паэт – **70 гадоў з дня нараджэння**

3 - Сусветны дзень Сонца

5 - Вялікдзень у праваслаўных

5 – Міжнародны дзень барацьбы за правы інвалідаў

5 – Дзень друку

6 – Трус Паўлюк (Павел) (1904-1929) – паэт, аўтар лірыка-гераічных і фальклорна-рамантычных паэм, вершаў, гумарыстычных вершаваных апавяданняў – 120 гадоў з дня нараджэння

7 – Дзень радыё

9– Дзень Перамогі

12 – Дзень Дзяржаўнага герба і Дзяржаўнага сцяга Рэспублікі Беларусь (другая нядзеля)

14 - Радаўніца

15– Сусветны дзень сям’і

18– Міжнародны дзень музеяў

18 – Батракова (Арахоўская) Наталля (1964), пісьменніца, аўтар раманаў і паэтычных зборнікаў, брэнд-персона года Беларусі ў намінацыі “Культура” – 60 гадоў з дня нараджэння

19 - Сусветны дзень памяці ахвяр СНІДу (трэцяя нядзеля мая)

19–Дзень піянерыі – дзень нараджэння Усесаюзнай піянерскай арганізацыі (1922)

24 – Дзень славянскага пісьменства і культуры (дзень святых Мяфодзія і Кірылы)

25 – Русак Адам (1904-1987), паэт, многія вершы якога пакладзены на музыку і сталі папулярнымі песнямі (“Бывайце здаровы”, “Ой, бярозы ды сосны” і інш.), заслужаны дзеяч культуры Беларусі – **120 гадоў з дня нараджэння**

25 – Дзень беларускага ручніка

31 – Сусветны дзень без тытуню

Чэрвень

1 - Міжнародны дзень абароны дзяцей

2 – Дзень здоровага харчавання і адмовы ад празмернасцяў у ежы

5 – Сусветны дзень аховы навакольнага асяроддзя (Дзень экалага)

5 – Дзень памяці прападобнай *Еўфрасінні*, ігуменні Полацкай

6 – Дзень рускай мовы

7 – Скарынкін Уладзімір (1939), паэт, перакладчык, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Купалы, Нацыянальнай прэміі Італіі – **85 гадоў з дня нараджэння**

8 – Саюз беларускіх пісьменнікаў, грамадскае аб’яднанне, добраахвотнае аб’яднанне пісьменнікаў, крытыкаў, літаратуразнаўцаў і творчых работнікаў у галіне літаратуры (г.Мінск, 1934) – 90 гадоў з пачатку

існавання

8 – Сусветны дзень акіянаў

9 – Міжнародны дзень сяброў

10 – Сусветны дзень марожанага

11- Траецкая бацькоўская субота

13 – Вераніцын (Васільеў) Канстанцін (1834-1904), адзін з удзельнікаў літаратурнага жыцця ў Беларусі сярэдзіны XIX ст., магчымы аўтар паэмы “Тарас на Парнасе” – 190 гадоў з дня нараджэння

16 – Дзень Святой Тройцы

16 – Дзень медыцынскага работніка (трэцяя нядзеля)

19 – Быкаў Васіль (1924-2003), беларускі пісьменнік – 100 гадоў з дня нараджэння

22– Дзень памяці і смутку - дзень пачатку Вялікай Айчыннай вайны

25 – Дзень дружбы і яднання славян

25 – Нацыянальная кніжная палата Беларусі, цэнтр дзяржаўнай статыстычнай інфармацыі ў галіне кнігавыдання, нацыянальны архіў друкаваных выданняў, інфармацыйна-бібліяграфічны і інфармацыйна-аналітычны цэнтр, цэнтр стандартызацыі ў галіне выдавецкай справы, паліграфіі і бібліяграфіі Беларусі (г.Мінск, 1934) – 100 гадоў з часу прыняцця пастановы СНК БССР аб стварэнні

26 – Міжнародны дзень барацьбы са злоўжываннем наркатыхных сродкаў і іх незаконным абаротам

26 – Мінск – 50 гадоў з дня прысваення ганаровага звання “Горад-герой”,

27 – Карамзаў Віктар (1934), пісьменнік, публіцыст, сцэнарыст – 90 гадоў з дня нараджэння

26 – Дзень моладзі

Ліпень

2 – Дзень вышыванкі ў Беларусі

3 – Дзень Незалежнасці Рэспублікі Беларусь

3 - Мінск вызвалены ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў (1944) – 80 гадоў таму

3 - 80 гадоў таму Беларусь цалкам была вызвалена з-пад нямецкай акупацыі

5 – Дзяржаўны герб Рэспублікі Беларусь, сімвал дзяржаўнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь (2004) – 20 гадоў з часу прыняцця Закона Рэспублікі Беларусь “Аб дзяржаўных сімвалах Рэспублікі Беларусь”

5 – Дзяржаўны сцяг Рэспублікі Беларусь, сімвал дзяржаўнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь (2004) – 20 гадоў з часу прыняцця Закона Рэспублікі

Беларусь “Аб дзяржаўных сімвалах Рэспублікі Беларусь”

5 – Дзяржаўны мемарыяльны комплекс “Хатынь” (Лагойскі р-н, 1969г.) – 55 гадоў з часу адкрыцця

5 - Курган Славы Савецкай Арміі-

вызваліцельніцы Беларусі, мемарыяльны комплекс у памяць воінаў 1,2, 3-га Беларускіх і 1-га Прыбалтыйскага франтоў у Беларускай аперацыі 1944г., філіял Дзяржаўнага мемарыяльнага комплексу “Хатынь”, унесены ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў Рэспублікі Беларусь (Смаляв. Р-н, 1969г.) – 55 гадоў з часу адкрыцця

6 – Сусветны дзень пацалунка

7 – Іван Купала

7 – Курто Яўген (1924-1993), пісьменнік, аўтар кніг для дзяцей і юнацтва, удзельнік падпольнага руху ў Вялікую Айчынную вайну – **100 гадоў з дня нараджэння**

8 – Дзень памяці святых Пятра і Фяўронні

11 – Сусветны дзень шакаладу

11 – Вуячыч Віктар (1934-1999), эстрадны спявак, народны артыст Беларусі – **90 гадоў з дня нараджэння**

12 – Свята слаўных і ўсяхвальных апосталаў Пятра і Паўла

20 - Міжнародны дзень шахмат

20 – Міжнародны дзень торта

21 – Зажынкi

23 – Сусветны дзень кітоў і дэльфінаў

25 – Дзень пажарнай службы

30 – Міжнародны дзень сяброўства

Жнівень

6 – Сусветны дзень барацьбы за забарону ядзернай зброі

9 – Сусветны дзень кнігалюбаў

10 – **Ставер Алесь (Аляксандр) (1929-1995), паэт, прэзаік, драматург – 95 гадоў з дня нараджэння**

19 – Сусветны дзень фатаграфіі

19 – Яблычны Спас

28 – Узнясенне Найсвяцейшай Багародзіцы і Вечнадзеvy Марыі

30 – **Лукашэнка Аляксандр, Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь (з 1994) – 70 гадоў з дня нараджэння**

Верасень

1 – Дзень ведаў

1 – Дзень беларускага пісьменства (першая нядзеля)

1 – Пачалася Другая Сусветная вайна (1939) – **85 гадоў таму**

1 – Дзень нараджэння беларускага ансамбля “Песняры” (1969) – **55 гадоў таму**

8 – Міжнародны дзень пісьменнасці

8 – Дзень памяці ахвяр фашызму (другая нядзеля)

9 – Міжнародны дзень прыгажосці

12 – **Матукоўскі Мікалай** (1929-2001), драматург, журналіст, сцэнарыст, заслужаны работнік культуры Беларусі, лаўрэат прэміі Саюза журналістаў СССР, Дзяржаўнай прэміі Беларусі – **95 гадоў з дня нараджэння**

15 – Дзень бібліятэк

17 – Дзень народнага адзінства

19 – Дзень нараджэння “Смайліка”

21 – Міжнародны дзень міру

21 – Нараджэнне Прасвятой Багародзіцы

21 – Жуковіч Васіль (1939), паэт, празаік, перакладчык, аўтар твораў для дзяцей – 85 гадоў з дня нараджэння

21-28 – Тыдзень Сусветнай акцыі “Мы чысцім свет” (“Ачысцім планету ад смецця”)

23 – Міжнародны дзень мовы жэстаў

23 – Вольскі (сапр. Вольскі-Зэйдэль) Артур (1924-2002), паэт, празаік, драматург, перакладчык, аўтар твораў для дзяцей – 100 гадоў з дня нараджэння

26 – Еўрапейскі дзень моў

26 – Міжнародны дзень барацьбы за поўную ліквідацыю ядзернай зброі

27 – Сусветны дзень турызму

27 – Калюга Лукаш (сапр. Вашына Канстанцін) (1909-1937), пісьменнік, перакладчык – 115 гадоў з дня нараджэння

29 – Сусветны дзень сэрца

29– Міжнародны дзень глухіх (апошняя нядзеля)

Кастрычнік

1 – Міжнародны дзень пажылых людзей

1 – Міжнародны дзень музыкі

- 3 – Сусветны дзень жывёл
- 6 – Дзень настаўніка Беларусі (першая нядзеля)
- 6 – Дзень архівіста Беларусі
- 7 – Сусветны дзень усмешкі (першая пятніца)
- 10 – Дзень вызвалення г.п. Лёзна ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў (1943)
- 10 – Сусветны дзень зроку (другі чацвер)
- 11 – Міжнародны дзень дзяўчынак
- 13 – Дзень работніка культуры Беларусі (другая нядзеля)
- 14 – Пакроў Багародзіцы
- 14 – Дзень Маці
- 15 – **Якімовіч Аляксей** (1949), прэзаік, драматург - 75 гадоў з дня нараджэння
- 16 – Сусветны дзень харчавання
- 21 – Дзень бацькі
- 27 – Дзень аўтамабіліста (апошняя нядзеля)
- 28 – Міжнародны дзень анімацыі

Лістапад

2 – Восеньскія Дзяды

2 - Лужанін Максім (сапр.Каратай Аляксандр Амвросьевіч) (1909-2001), пісьменнік, кінадраматург, перакладчык, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, лаўрэат Літаратурнай прэміі імя Я.Коласа – **115 гадоў з дня нараджэння**

4– Сусветны дзень мужчын

4 – Святкаванне ў гонар Казанскай іконы Божай Маці

7 – Дзень кастрычніцкай рэвалюцыі 1917 года

7 - Рыбак Алесь (Аляксандр) (1934-2017), пісьменнік – **90 гадоў з дня нараджэння**

10 – Сусветны дзень навукі

11 – Дзень памяці – канец Першай сусветнай вайны

13 – Міжнародны дзень сляпых

16 – Міжнародны дзень талерантнасці

16- Міжнародны дзень адмовы ад курэння (трэці чацвер месяца)

19 – Міжнародны дзень мужчын

20 – Сусветны дзень дзіцяці

21– Сусветны дзень тэлебачання

22 – Дзень сыноў

30 – Лынькоў Міхась (Міхаіл) (1899-1975), пісьменнік, літаратуразнаўца, народны пісьменнік Беларусі, акадэмік НАН Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Коласа, узнагароджаны трыма ордэнамі Леніна – **120 гадоў з дня нараджэння**

Снежань

1 -Сусветны дзень барацьбы са СНІДам

3 – Міжнародны дзень інвалідаў

4 – Увядзенне ў храм Прасвятой Багародзіцы

5 - Няхай Рыгор (1914-1991), пісьменнік, перакладчык, педагог – **110 гадоў з дня нараджэння**

6 – Дзень памяці вялікага князя **Аляксандра Неўскага**

7 – Супрунчук Віктар (1949), пісьменнік – **75 гадоў з дня нараджэння**

9 – Міжнародны дзень памяці ахвяр злачынства генацыду, ушанаванне іх годнасці і папярэджання гэтага злачынства

10 – Дзень правоў чалавека

10 – Сусветны дзень футбола

15 – Міжнародны дзень гарбаты

15 – 50 гадоў са дня стварэння арганізацыі ААН па ахове навакольнага асяроддзя (ЮНЭП) (1972)

17 – Дзень беларускага кіно

17 – “Беларусьфільм”, Нацыянальная кінастудыя (г. Мінск, 1924 г.) – **100 гадоў з часу стварэння**

19 – Дзень свяціцеля Мікалая Цудатворцы (праваслаўны)

20 – Міжнародны дзень салідарнасці людзей

21 – Чыгрынаў Іван (1934-1996), пісьменнік, перакладчык, публіцыст, драматург, грамадскі дзеяч, народны пісьменнік Беларусі, лаўрэат Літаратурнай прэміі імя А. Фадзеева, Дзяржаўнай прэміі Беларусі – **90 гадоў з дня нараджэння**

24 – Рублеўскі Сяргей (1954), паэт, празаік, публіцыст – **70 гадоў з дня нараджэння**

25 – Раство Хрыстова (каталіцкае)

25 – Нацыянальны парк “Белавежская пушча”, дзяржаўная прыродаахоўная ўстанова, створаная для захавання і комплекснага вывучэння эталонных і ўнікальных прыродных комплексаў і аб’ектаў, аднаўлення экасістэм, іх устойлівага выкарыстання ў прыродаахоўных, навуковых і іншых мэтах – **85 гадоў з часу абвешчэння дзяржаўным запаведнікам**

27 – 160 гадоў з пачатку дзеяння першай у Беларусі чыгуначнай лініі (1862)

**27 – Забалоцкая (Саламаха) Людміла (1949), паэтка
– 75 гадоў з дня нараджэння**

28 – Міжнародны дзень кіно

КНІГІ — ЮБІЛЯРЫ БЕЛАРУСКІХ ПІСЬМЕННІКАЎ 2024 ГОДА

130 гадоў

Францыск Багушэвіч «Смык беларускі» (1894)

110 гадоў

Якуб Колас «Родныя з'явы» (1914)

105 гадоў

Янка Купала «Раскіданае гняздо» (1919)

100 гадоў

Янка Купала «Тутэйшыя» (1924)

95 гадоў

Міхась Лынькоў «Гой» (1929)

90 гадоў

Пятрусь Броўка «Так пачыналася маладосць» (1934)

Якуб Колас «Дрыгва» (1934)

Міхась Лынькоў «На вялікай хвалі» (1934)

Міхась Лынькоў «На чырвоных лядах» (1934)

85 гадоў

Кандрат Крапіва «Хто смяецца апошнім» (1939)

Эдуард Самуйлёнок «Пагібель воўка» (1939)

80 гадоў

Міхась Лынькоў «Астап» (1944)

75 гадоў

Брыль Янка «Вераснёвая рунь» (1949)

Аркадзь Куляшоў «Простыя людзі» (1949)

Пімен Панчанка «Прысяга» (1949)

Тарас Хадкевіч «Вяснянка» (1949)
Іван Шамякін «Глыбокая плынь» (1949)

70 гадоў

Іван Мележ «Блізкае і далёкае» (1954)
Пятрусь Броўка «Цвёрдымі крокамі» (1954)
Максим Танк «У дарозе» (1954)
Хадкевіч Тарас «На новым месцы» (1954)

65 гадоў

Васіль Быкаў «Жураўліны крык» (1959)
Рыгор Барадулін «Маладзік над стэпам» (1959)
Пятрусь Броўка «Пахне чабор» (1959)
Брыль Янка «Мой родны кут» (1959)
Ніл Гілевіч «Прадвесне ідзе па зямлі» (1959)
Ніл Гілевіч «Сцяжок на мачцы» (1959)
Іван Мележ «Хто прыйшоў уночы» (1959)
Пімен Панчанка «Кніга вандраванняў і любові» (1959)
Хадкевіч Тарас «Спеюць яблыкі» (1959)
Хадкевіч Тарас «Даль палявая» (1959)
Васіль Хомчанка «Наша вячэра» (1959)
Іван Шамякін «Агонь і снег» (1959)
Іван Шамякін «Пошукі сустрэчы» (1959)

60 гадоў

Брыль Янка «Граніца» (1964)
Васіль Быкаў «Альпійская балада» (1964)
Мікола Лобан «На парозе будучыні» (1964)
Пімен Панчанка «Чатыры кантыненты» (1964)
Мікола Ракітны «Была вясна...» (1964)
Барыс Сачанка «Зямля маіх продкаў» (1964)
Максім Танк «Глыток вады» (1964)
Васіль Хомчанка «Чырвоны мак» (1964)
Іван Шамякін «Сэрца на далоні» (1964)
Іван Навуменка «Бульба» (1964)
Максім Танк «Глыток вады» (1964)

55 гадоў

Рыгор Барадулін «Лінія перамены дат» (1969)
Пятрусь Броўка «Між чырвоных рабін» (1969)
Леанід Дайнека «Галасы» (1969)
Андрэй Макаёнак «Зацюканы апостал» (1969)
Мікола Ракітны «Вясковыя навелы» (1969)
Васіль Хомчанка «Сустрэча з цудам» (1969)

50 гадоў

Рыгор Барадулін «Рум» (1974)
Пятрусь Броўка «І ўдзень і ўночы» (1974)
Ніл Гілевіч «Русалка на Нарачы» (1974)
Ніл Гілевіч «Як я вучыўся жыць» (1974)
Леанід Дайнека «Начныя тэлеграмы» (1974)
Віктар Казько «Високосный год» (1974)
Уладзімір Караткевіч «Вока тайфуна» (1974)
Андрэй Макаёнак «Святая прастата» (1974)
Павел Місько «Калянае лісце» (1974)
Іван Навуменка «Сорак трэці» (1974)
Іван Шамякін «Атланты і карыятады» (1974)

45 гадоў

Пятрусь Броўка «Што сэрца праспявала» (1979)
Янка Брыль «Золак, убачаны здалёк» (1979)
Васіль Быкаў «Пайсці і не вярнуцца» (1979)
Ніл Гілевіч «У добрай згодзе» (1979)
Леанід Дайнека «Мая вясна саракавая» (1979)
Генрых Далідовіч «Маладыя гады» (1979)
Андрэй Макаёнак «Кашмар» (1979)
Мікола Ракітны «Засмужаная далеч» (1979)
Эдуард Скобелеў «Мирослав-князь дреговичский»
Максім Танк «Прайсці праз вернасць» (1979)
Мікалай Чаргінец «Фінал краба» (1979)
Іван Шамякін «Вазьму твой боль» (1979)

40 гадоў

Васіль Быкаў «Знак беды» (1984)
Павел Місько «Вясельны марафон» (1984)
Эдуард Скобелеў «Катастрофа» (1984)
Максім Танк «За маім сталом» (1984)
Кузьма Чорны «Вераснёвыя ночы» (1984)
Кузьма Чорны «Матчына благаслаўленне» (1984)
Іван Чыгрынаў «Свае і чужыя» (1984)

35 гадоў

Васіль Быкаў «У тумане» (1989)
Ніл Гілевіч «Кантора» (1989)
Леанід Дайнека «Сняжынкi пад агнём» (1989)
Генрых Далідовіч «Свой дом» (1989)
Уладзімір Караткевіч «У снягах драмае вясна» (1989)
Аркадзь Куляшоў «Маналог» (1989)
Іван Навуменка «Водгулле далёкіх вёснаў»
Мікола Ракітны «У буйным свеце лотаці» (1989)
Барыс Сачанка «Вечны кругазварот» (1989)
Барыс Сачанка «Родны кут» (1989)
Эдуард Скобелеў «Беглец» (1989)
Мікалай Чаргінец «Сыновья» (1989)

30 гадоў

Максім Танк «Мой каўчэг» (1994)

20 гадоў

Вольга Грамыка «Верховная Ведьма» (2004)

15 гадоў

Вольга Грамыка «Год крысы. Видунья» (2009)
Віктар Казько «Бунт невестребованнаго праха» (2009)

ДАТЫ РОССИЙСКОГО И ЗАРУБЕЖНОГО КАЛЕНДАРЯ

ЯНВАРЬ

1 - 105 лет со дня рождения русского писателя **Д. А. Гранина** (1919-2017). «Искатели», «Иду на грозу», «Блокадная книга».

1 - 105 лет со дня рождения американского писателя **Д. Д. Сэлинджера** (1919-2010). «Над пропастью во ржи», «Выше стропила, плотники».

8 - 200 лет со дня рождения английского писателя **У. У. Коллинза** (1824-1889). «Королева червей», «Женщина в белом», «Лунный камень».

19 - 215 лет со дня рождения американского писателя **Э. А. По** (1809-1849). «Убийство на улице Морг», «Падение дома Ашеров», «Чёрный кот».

22 - 120 лет со дня рождения писателя и публициста **А. П. Гайдара** (1904-1941). «Чук и Гек», «Тимур и его команда».

25 - 150 лет со дня рождения английского писателя и драматурга **У. С. Моэма** (1874-1965). «Театр», «Человек со шрамом», «Острие бритвы».

27 - 145 лет со дня рождения писателя и очеркиста **П. П. Бажова** (1879-1950). «Малахитовая шкатулка», «Каменный цветок», «Серебряное копытце».

ФЕВРАЛЬ

1 - 140 лет со дня рождения русского писателя **Е. И. Замятина** (1884-1937). «Мы», «Бич Божий».

11 - 130 лет со дня рождения русского писателя **В. В. Бианки** (1894-1959). «Лесная газета», «Чей нос лучше».

13 - 255 лет со дня рождения писателя и драматурга **И. А. Крылова** (1769-1844). «Ворона и Лисица», «Квартет», «Стрекоза и Муравей».

МАРТ

2 - 200 лет со дня рождения русского писателя и педагога **К. Д. Ушинского** (1823-1871). «Человек как предмет воспитания», «Русская школа».

3 - 125 лет со дня рождения русского писателя **Ю. К. Олеши** (1899-1960). «Три толстяка», «Ни дня без строчки», «Зависть».

3 - 95 лет со дня рождения детской писательницы **И. П. Токмаковой** (1929). «Крошка Вилли Винки», «Вечерняя сказка».

15 - 100 лет со дня рождения русского писателя **Ю. В. Бондарева** (1924). «Берег», «Горячий снег», «Выбор».

16 - 140 лет со дня рождения русского писателя-фантаста **А. Р. Беляева** (1884-1942). «Человек-амфибия», «Голова профессора Доуэля», «Человек, потерявший лицо».

АПРЕЛЬ

1 - 215 лет со дня рождения **Н. В. Гоголя** (1809-1852). «Вий», «Вечера на хуторе близ Диканьки», «Мертвые души».

14 - 280 лет со дня рождения русского драматурга **Д. И. Фонвизина** (1744-1792). «Недоросль».

23 - 460 лет со дня рождения английского поэта и драматурга **У. Шекспира** (1564-1616). «Ромео и Джульетта», «Гамлет», «Сон в летнюю ночь».

МАЙ

1 - 100 лет со дня рождения русского писателя-натуралиста **И. Акимушкина** (1929-1993). «В мире животных», «Это все кошки».

1 - 100 лет со дня рождения писателя **В. П. Астафьева** (1924-2001). «Прокляты и убиты», «Царь-рыба», «Конь с розовой гривой».

2 - 165 лет со дня рождения английского писателя **Дж. К. Джерома** (1859-1927). «Трое в лодке, не считая собаки», «Друзья и возлюбленные».

9 - 100 лет со дня рождения поэта и драматурга **Б. Ш. Окуджавы** (1924-1997).

10 - 100 лет со дня рождения поэтессы **Ю. В. Друниной** (1924-1991).

11 - 160 лет со дня рождения английской писательницы **Э. Л. Войнич** (1864-1960). «Овод», «Оливия Лэтам».

20 - 225 лет со дня рождения французского писателя **О. де Бальзака** (1799-1850). «Шагреновая кожа», «Блеск и нищета куртизанок».

21 - 100 лет со дня рождения русского писателя **Б. Л. Васильева** (1924-2013). «А зори здесь тихие», «Завтра была война», «В списках не значился».

22 - 165 лет со дня рождения английского писателя **А. Конан Дойла** (1859-1930). «Собака Баскервиль», «Этюд в багровых тонах», «Приключения Шерлока Холмса».

ИЮНЬ

2 - 120 лет со дня рождения писателя и поэта **Н. К. Чуковского** (1904-1965). «Балтийское небо», «Морской охотник».

6 - 225 лет со дня рождения русского поэта и писателя **А. С. Пушкина** (1799-1837г.). «Пиковая дама», «Медный всадник», «Евгений Онегин».

23 - 135 лет со дня рождения русской поэтессы **А. А. Ахматовой** (1889-1966). «Четки», «Реквием».

ИЮЛЬ

10 - 135 лет со дня рождения поэта **Н. Н. Асеева** (1889-1963).

21 - 120 лет со дня рождения американского писателя **Э. Хемингуэя** (1899-1961). «Старик и море», «По ком звонит колокол», «Прощай, оружие!»

21 - 95 лет со дня рождения писателя, актера и режиссёра **В. М. Шукшина** (1929-1974). «А поутру они проснулись», «Точка зрения», «Калина красная».

АВГУСТ

1 - 100 лет со дня рождения писателя **А. Г. Алексина** (1924-2017). «Безумная Евдокия», «Очень страшная история».

10 - 130 лет со дня рождения писателя и драматурга **М. М. Зощенко** (1894-1958). «Галоши и мороженое», «Не надо врать».

28 - 275 лет со дня рождения немецкого писателя **И. В. Гёте** (1749-1832). «Фауст», «Лесной царь», «К теории цвета».

31 - 275 лет со дня рождения писателя **А. Н. Радищева** (1749-1802). «Путешествие из Петербурга в Москву».

СЕНТЯБРЬ

15 - 235 лет со дня рождения американского писателя **Дж. Ф. Купера** (1789-1851). «Последний из могижан», «Красный Корсар».

29 - 120 лет со дня рождения русского писателя **Н. А. Островского** (1904-1936). «Как закалялась сталь», «Рожденные бурей».

ОКТАБРЬ

15 - 210 лет со дня рождения русского поэта и драматурга **М. Ю. Лермонтова** (1814-1841). «Герой нашего времени», «Мцыри», «Демон».

16 - 170 лет со дня рождения английского писателя **О. Уайльда** (1854-1900). «Портрет Дориана Грея», «Идеальный муж», «Кентервильское приведение».

НОЯБРЬ

24 - 290 лет со дня рождения **Александра Васильевича Суворова** (1729-1800), русского полководца.

ПРОИЗВЕДЕНИЯ – ЮБИЛЯРЫ 2024 ГОДА РУССКИХ И ЗАРУБЕЖНЫХ АВТОРОВ

460 лет со времени выхода в свет первой печатной книги **«Апостол»** (1564 г.)

420 лет драме У. Шекспира **«Отелло»** (1604 г.)

355 лет комедии Ж. Б. Мольера **«Тартюф»** (1669 г.)

305 лет со времени выхода повести Даниэля Дефо **«Робинзон Крузо»** (1719 г.)

240 лет **«Женитьбе Фигаро»** французского драматурга Пьера Огюстена де Бомарше (1784 г.)

215 лет первой публикации **«Басен»** Ивана Андреевича Крылова (1809 г.)

205 лет со времени выхода романа Вальтера Скотта **«Айвенго»** (1819 г.)

200 лет со времени создания комедии **«Горе от ума»** А. С. Грибоедова (1824 г.)

200 лет поэме А. С. Пушкина **«Цыганы»** (1824 г.)

200 лет роману в стихах Байрона **«Дон Жуан»** (1824 г.)

195 лет назад была завершена публикация **«Истории государства Российского»** Н. М. Карамзина (12 том – в 1829 г.)

195 лет со времени издания повести А. Погорельского **«Чёрная курица, или Подземные жители»** (1829 г.)

190 лет со времени выхода сказки Петра Павловича Ершова **«Конёк-Горбунок»** (1834 г.)

190 лет сказке А. С. Пушкина **«Сказка о золотом петушке»** (1834 г.)

190 лет повести А.С. Пушкина **«Пиковая Дама»** (1834)

190 лет со времени создания В. Ф. Одоевским сказки **«Городок в табакерке»** (1834)

185 лет назад Михаил Юрьевич Лермонтов закончил поэму **«Мцыри»** (1839 г.)

185 лет роману Ч. Диккенса **«Приключения Оливера Твиста»** (1839 г.)

190 лет роману Стендаля **“Пармская обитель”** (1839 г.)

180 лет со времени выхода романа А. Дюма **«Три мушкетера»** (1844 г.)

180 лет со времени написания Х. К. Андерсеном сказки **«Снежная королева»** (1844 г.)

175 лет переводу В. Жуковского **«Одиссеи»** Гомера (1849 г.)

170 лет со времени публикации повести И. С. Тургенева **«Муму»** (1854 г.)

165 лет со времени выхода романа И. А. Гончарова **«Обломов»** (1859 г.)

165 лет со времени постановки на сцене драмы А. Н. Островского **«Гроза»** (1859)

165 лет со времени выхода романа Ивана Тургенева **«Дворянское гнездо»** (1859)

160 лет поэме Н. А. Некрасова **«Железная дорога»** (1864 г.)

155 лет со времени завершения публикации романа **«Война и мир»** Льва Николаевича Толстого (1869 г.)

155 лет со времени написания романа Ивана Гончарова **«Обрыв»** (1869 г.)

155 лет со времени написания сатирического романа М.Е. Салтыкова-Щедрина **«История одного города»** (1869-1870)

155 лет назад опубликован роман В. Гюго **«Человек, который смеётся»** (1869 г.)

155 лет со времени написания Ж. Верном романа. **«20 000 лье под водой»** (1869)

150 лет со времени написания Ж. Верном романа **«Таинственный остров»** (1874)

140 лет со времени публикации романа М. Твена **«Приключения Гекльберри Финна»** (1884 г.)

130 лет со времени завершения работы над сказками Р. Дж. Кипплинга **«Книга джунглей»** (1894 г.)

125 лет со времени публикации рассказа А.П. Чехова **«Дама с собачкой»** (1899 г.)

125 лет со времени написания романа Л. Н. Толстого **“Воскресение”** (1899 г.)

125 лет со времени написания романа М. Горького **“Фома Гордеев”** (1899)

120 лет **«Стихам о Прекрасной даме»** Александра Блока (1904 г.)

120 лет со времени написания лирической комедии **«Вишневый сад»** А. П. Чехова (1904 г.)

120 лет со времени написания романа Д. Лондона **«Морской волк»** (1904 г.)

120 лет со времени публикации повести Л. Н. Толстого **«Хаджи-Мурат»** (1904 г.)

115 лет со времени написания романа Д. Лондона **«Мартин Иден»** (1919 г.)

110 лет сборнику Анны Ахматовой **«Чётки»** (1914 г.)

105 лет со времени выпуска в свет сказки К. И. Чуковского **«Крокодил»** (1919 г.)

100 лет со времени публикации сказок В. В. Бианки **«Лесные домишки», «Чей нос лучше?», «Чьи это ноги?»», «Кто чем поёт?»** (1924 г.)

100 лет со времени создания сказки К. И. Чуковского **«Муха Цокотуха»**

100 лет со времени создания сказочной повести Ю. К. Олеси **«Три толстяка»** (1924 г.)

100 лет созданию цикла стихов С. Есенина **“Москва кабацкая”** (1924 г.)

95 лет со времени публикации сказки К. И. Чуковского **«Айболит»** (1929 г.)

95 лет со времени создания Э. М. Ремарком романа **«На Западном фронте без перемен»** (1929г.)

95 лет со времени создания романа **«Прощай, оружие!»** Э. Хемингуэя (1929 г.)

90 лет со времени публикации сказочной повести «**Мэри Поппинс**» Памелы Трэверс (1934 г.)

90 лет со времени создания Островским Н.А. романа «**Как закалялась сталь**» (1934)

85 лет роману французского писателя Антуана де Сент-Экзюпери «**Планета людей**» (1939 г.)

85 лет со времени издания повести Р. И. Фраермана «**Дикая собака Динго, или Повесть о первой любви**» (1939 г.)

85 лет со времени написания сказочной повести «**Волшебник изумрудного города**» А. М. Волкова (1939 г.)

85 лет со времени публикации повести А. П. Гайдара «**Судьба барабанщика**» (1939 г.)

85 лет со времени публикации сказок П. П. Бажова «**Малахитовая шкатулка**» (1939 г.)

85 лет со времени выхода повести К. Г. Паустовского «**Мещёрская сторона**» (1939 г.)

80 лет со времени выхода романа В. А. Каверина «**Два капитана**» (1944 г.)

80 лет со времени публикации сборника рассказов и сказок «**Волшебное слово**» В. А. Осеевой (1944 г.)

75 лет со времени создания Львом Кассилем совместно с Максом Поляновским повести «**Улица младшего сына**» (1949 г.)

75 лет со времени издания сборника «**Стихи детям**» Агнии Барто (1949 г.)

75 лет со времени издания **Словаря русского языка** С. И. Ожегова (1949 г.)

70 лет со времени публикации романа Даниила Гранина «**Искатели**» (1954 г.)

70 лет со времени написания повести Н. Н. Носова «**Приключения Незнайки и его друзей**» (1954 г.)

70 лет со времени создания повести Астрид Линдгрен «**Мио, мой Мио!**» (1954 г.)

65 лет со времени публикации романа Аркадия и Бориса Стругацких **«Страна багровых туч»** (1959 г.)

65 лет со времени выхода романа У. Фолкнера **«Особняк»** (1959 г.)

65 лет со времени начала публикации романа К. М. Симонова **«Живые и мёртвые»** (1959 г.)

65 лет со времени написания **«Денискиных рассказов»** В. Ю. Драгунского (1959 г.)

65 лет со времени публикации повести В. А. Осеевой **«Динка»** (1959 г.)

65 лет со времени издания книги С. С. Смирнова **«Брестская крепость»** (1959 г.)

60 лет со времени издания романа К. М. Симонова **«Солдатами не рождаются»** (1964 г.)

60 лет со времени издания повести Л. А. Кассиля **«Будьте готовы, ваше высочество!»** (1964 г.)

55 лет со времени публикации повести Б. Л. Васильева **«А зори здесь тихие...»** (1969 г.)

55 лет со времени издания романа Ю. В. Бондарева **«Горячий снег»** (1969 г.)

50 лет со времени создания повести Б. Л. Васильева **«В списках не значился»** (1974 г.)

50 лет повести российского писателя В. Распутина **«Живи и помни»** (1974 г.)

45 лет со времени выхода сборника стихов, сказок и пьес **«Считалия»** Бориса Заходера (1979 г.)

30 лет со времени написания романа Д. Гранина **«Бегство в Россию»** (1994 г.)

25 лет со времени создания романа **«Бермудский треугольник»** Ю. В. Бондарева (1999 г.)

ЗНАМЯНАЛЬНЫЯ ДАТЫ НА 2024 ГОД. **ЛЁЗНЕНСКИ РАЁН**

- **370 гадоў** таму (1654) згадваецца як мястэчка гарадскі пасёлак **Лёзна** – цэнтр Лёзненскага раёна.

- **275 гадоў** таму (1749) упершыню згадваецца **вёска Дабрамыслі** Лёзненскага раёна на рацэ Чарніца як сяло Аршанскага павета ВКЛ.

- **105 гадоў** таму (1919) у Лёзне заснавана **цэнтральная раённая бібліятэка**.

- **105 гадоў** са стварэння галіны культуры ў Лёзненскім раёне (сакавік)

-**105 гадоў** таму (1919) заснаваны **саўгас «Адаменкі»** ў Лёзненскім раёне. З 2001 г. – КУСП. У 2003 г. далучаны СВК «Станіславова». З 2013 г. – ААТ «Адаменкі». З 2022 г. – пад знешнім кіраваннем ААТ «БелВітуніфарм».

- **75 гадоў** таму (1949) нарадзілася **Кушнярова Вера Паўлаўна**, мастачка (жывапіс), майстар дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва (вышыўка). Жыхарка в. Дабрамыслі Лёзненскага раёна, ураджэнка г. Уладзімір (Расія)

- **65 гадоў** таму (1959) адкрыты Лёзненскі раённы Дом культуры.

- **40 гадоў** таму (1984) заснаваны **Лёзненскі лясгас** як дзяржаўная лесагаспадарчая ўстанова на тэрыторыі Лёзненскага раёна.

- **65 гадоў** таму 22 мая 1959г. у Лёзна адкрыта дзіцячая музычная школа.

- **17 ліпеня – 100 гадоў таму** (1924) створаны Лёзненскі раён. Да 26.07.1930 г. – у Віцебскай акрузе, з 20.02.1938 г. – у Віцебскай вобласці.

Студзень

2 студзеня – 75 гадоў таму (1949) нарадзіўся **Андрэйчанка Уладзімір Паўлавіч**, дзяржаўны дзеяч Беларусі, у 1994–2008 гадах – старшыня Віцебскага абласнога выканаўчага камітэта. Ганаровы грамадзянін г. Віцебска (2023). Заслужаны работнік сельскай гаспадаркі Рэспублікі Беларусь. З 2008 г. – старшыня Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь чацвертага, пятага, шостага, сёмага скліканняў. Ураджэнец в. Мар’янова Лёзненскага раёна.

5 студзеня – 125 гадоў таму нарадзіўся **Левін Барыс Міхайлавіч** (1899-...) падчас Грамадзянскай вайны ваяваў у Чырвонай Арміі, быў палкавым камісарам, пасля вайны - журналіст і літаратар, удзельнік вызвалення Заходняй Беларусі, загінуў у Фінляндыі, пахаваны тамсама. Ураджэнец в. Загарадна, Лёзненскага раёна

15 студзеня – 115 гадоў таму нарадзіўся **Фамін Яўхім Майсеевіч** (1909–1941), удзельнік Вялікай Айчыннай вайны, адзін з кіраўнікоў абароны Брэсцкай крэпасці (1941), ураджэнец в. Калышкі Лёзненскага раёна.

18 студзеня – 100 гадоў таму нарадзіўся **Смірноў Уладзімір Яфімавіч** (1924–1943), удзельнік вызвалення Віцебскай вобласці ў Вялікую Айчынную

вайну, Герой Савецкага Саюза (1944). Камандзір аддзялення старшы сяржант Смірноў загінуў у баі за в. Шумшына Лёзненскага раёна. Ураджэнец г. Барнаула.

29 студзеня – 80 гадоў таму (1939) нарадзілася **Шабунёва Ларыса Яўгенаўна**, педагог, краязнаўца, калекцыянер, гісторык, дырэктар Слабадскай СШ Лепельскага раёна, ураджэнка Лёзна.

Сакавік

28 сакавіка – 100 гадоў таму нарадзіўся **Томскі Аляксей Арсеньевіч** (1924–1944), удзельнік вызвалення Віцебскай вобласці ў Вялікую Айчынную вайну, Герой Савецкага Саюза (1945). Камандзір узвода аўтаматчыкаў вызначыўся ў Лёзненскім раёне.

Красавік

12 красавіка – 90 гадоў таму нарадзіўся **Чарткоў Уладзімір Яфімавіч** (12.04.1934-2017), член саюза пісьменнікаў Расіі, член саюза журналістаў Расіі, празаік, публіцыст. Ганаровы палярнік СССР. Лепшы журналіст Савецкага Саюза 1985г. Ураджэнец в. Зубкі, Лёзненскага раёна.

13 красавіка – 80 гадоў таму нарадзіўся **Лісіцын Уладзімір Сяргеевіч** (1944 – 1973), паэт, настаўнічаў на Лёзненшчыне, супрацоўнічаў з газетай “Сцяг перамогі”. Ураджэнец в. Пагосцішча, Лёзненскага раёна.

19 красавіка – 80 гадоў таму нарадзілася **Беліцкая Людміла Іванаўна**, краязнаўца, даследуе гісторыю і культуру г. Віцебска, ураджэнка г. п. Лёзна Віцебскай вобласці

21 красавіка - 80 гадоў таму нарадзілася **Піліпеня Яўгенія Ніканаўна** (21.04.1944 - 2014), заслужаны дзеяч культуры Беларусі (2008), музыкантка, ураджэнка в. Залессе Лёзненскага раёна.

Май

5 мая – 100 гадоў таму (1924) нарадзіўся **Самуйлаў Іван Савельевіч** (1924–2006), Герой Сацыялістычнай Працы (1973), удзельнік Вялікай Айчыннай вайны. З 1948 г. – палявод, у 1951–1989 гг. – брыгадзір паляводчай комплекснай брыгады калгаса «Новае жыццё» Лёзненскага раёна, ураджэнец в. Засігава Лёзненскага раёна.

20 мая – 65 гадоў з дня нараджэння **Сахарава Аляксандра Іванавіча** (20.05.1959), палкоўнік медыцынскай службы, вядучы хірург галоўнага ваеннага клінічнага шпіталя ім. Бурдэнка. Ураджэнец г.п. Лёзна.

Чэрвень

15 чэрвеня – 85 гадоў таму (1939) нарадзіўся **Бандарэнка Уладзімір Карпавіч** (1939–2001), педагог, краязнаўца. З 1995 г. жыў у г. п. Лёзна, даследаваў паданні роднага краю, цікавіўся тэмай «Яўрэі на Лёзненшчыне».

Ліпень

29 ліпеня – 65 гадоў таму (1959) нарадзіўся **Гнуценка Пётр Уладзіміравіч**, беларускі журналіст, грамадскі дзеяч. З 1984 г. працаваў у газеце «Рабочее

слово» (Віцебскі тэлезавод). З 1997 г. – у Віцебскім аблвыканкаме. Намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы і па справах моладзі Віцебскага аблвыканкама, начальнік аддзела ідэалагічнай работы, па справах моладзі, рэлігій і нацыянальнасцей, ураджэнец в. Уна Лёзненскага раёна.

Жнівень

10 жніўня – 110 гадоў таму (1914) нарадзіўся **Белахвосцікаў Аляксандр Яфімавіч** (1914–1943), адзін з арганізатараў і кіраўнікоў Віцебскага антыфашысцкага падполля ў Вялікую Ачынную вайну, ураджэнец в. Альховік Лёзненскага раёна

Кастрычнік

29 кастрычніка – 100 гадоў таму (1924) нарадзіўся **Буглоў Яўген Данілавіч**, вучоны-патафізіёлаг, доктар медыцынскіх навук, ураджэнец в. Стрыжнева Лёзненскага раёна.

Лістапад

30 лістапада - 125 гадоў таму нарадзіўся **Лынькоў Міхаіл Ціханавіч** (30.11.1899-21.09.1975), беларускі савецкі пісьменнік, грамадска-палітычны дзеяч. Народны пісьменнік Беларускай ССР (1962). Член-карэспандэнт (1936) і акадэмік (1953) АН БССР. Ураджэнец в. Зазыбы, Лёзненскага раёна.

ПАМЯТНЫЕ И ЮБИЛЕЙНЫЕ ДАТЫ В ПОМОЩЬ РАБОТЕ С ДЕТЬМИ

17 января	День детских изобретений
22 января	130 лет со дня рождения А. П. Гайдара (1904–1941), русского писателя
27 января	145 лет со дня рождения П.П. Бажова (1879–1950), русского писателя
30 января	120 лет со дня рождения П.Н. Барто (1904–1986), русского поэта
30 января	100 лет со дня рождения А.Л. Чадли (1924–2007), американского писателя
1 февраля	140 лет со дня рождения Е.И. Замятина (1884–1937), русского писателя
8 февраля	День памяти юного героя-антифашиста
11 февраля	130 лет со дня рождения В.В. Бианки (1894–1959), русского писателя
13 февраля	255 лет со дня рождения И.А. Крылова (1769–1844), русского баснописца, драматурга, журналиста
3 марта	125 лет со дня рождения Ю.К. Олеси (1899–1960), русского писателя
3 марта	95 лет со дня рождения И.П. Токмаковой (1929–2018), русской писательницы

3 марта	85 лет со дня рождения И.М. Пивоваровой (1939–1986), русской детской писательницы, сценариста
6 марта	95 лет со дня рождения Ф.А. Искандера (1929–2016), русской прозаик, поэт, журналист
15 марта	100 лет со дня рождения Ю.В. Бондарева (1924–2020), русской писателя
27 марта	50 лет со дня рождения Д.А. Емца (1974), русской писателя-фантаста
24-30 марта	Неделя детской и юношеской книги
2 апреля	Международный день детской книги
1 апреля	215 лет со дня рождения Н.В. Гоголя (1809–1852), русского писателя
14 апреля	280 лет со дня рождения Д.И. Фонвизина (1744–1792), русского драматурга
23 апреля	460 лет со дня рождения У.Шекспира (1564–1616), английского поэта и драматурга
1 мая	100 лет со дня рождения В.П. Астафьева (1924–2001), русского писателя, публициста
9 мая	100 лет со дня рождения Б.Ш. Окуджавы (1924–1997), поэта и драматурга
10 мая	100 лет со дня рождения Ю.В. Друниной (1924–1991), русской поэтессы

12 мая	100 лет со дня рождения А.В.Митяева (1924–2018), русского писателя, сценариста
20 мая	225 лет со дня рождения Оноре де Бальзака (1799–1850), французского писателя
21 мая	100 лет со дня рождения Б.Л.Васильева (1924–2013), русского писателя, сценариста
1 июня	Международный день защиты детей
2 июня	120 лет со дня рождения Н.К. Чуковского (1904–1965), русского писателя и поэта
4 июня	Международный день детей – жертв агрессии
6 июня	225 лет со дня рождения А.С. Пушкина (1799–1837), русского поэта
12 июня	Всемирный день борьбы с детским трудом
19 июня	100 лет со дня рождения В.В. Быкова (1924–2003), белорусского писателя
23 июня	13 лет со дня рождения А.А.Ахматовой (1889–1966), русской поэтессы
25 июня	70 лет со дня рождения М.Л. Москвиной (1954), русской писательницы, сценариста
21 июля	125 лет со дня рождения Э. Хемингуэя (1899-1961), американского писателя

3 августа	100 лет со дня рождения А.Г. Алексина (1924–2017), русского писателя, драматурга, сценариста
15 сентября	235 лет со дня рождения Д.Ф. Купера (1789–1851), американского писателя
15 октября	210 лет со дня рождения М.Ю. Лермонтова (1814–1841), русского поэта и прозаика
18 октября	90 лет со дня рождения Кира Булычёва (Игоря Всеволодовича Можейко) (1934–2003), русского писателя, кинодраматурга
20 ноября	Всемирный день ребенка
9 декабря	Всемирный день детского телевидения и радиовещания
17 декабря	65 лет со дня рождения О.Ф. Кургузова (1959–2004), русского детского писателя и журналиста

ИНТЕРЕСНЫЕ ПРАЗДНИКИ

ЯНВАРЬ

11 января - Всемирный день «спасибо».

Считается, что русское слово «спасибо» родилось в 16 веке из часто произносимого словосочетания «спаси Бог». Интересно, что и корни английского аналога — Thank you — также уходят гораздо глубже простой благодарности. Это говорит о том, что и русское «спасибо», и «спасибо», произнесенные практически на всех языках мира, имели и имеют чрезвычайно важное значение для культуры любого народа. Психологи уверены, что слова благодарности — это «устные поглаживания», которые способны успокоить и согреть своей теплотой. Главное, чтобы слова благодарности произносились от чистого сердца!

21 января - Международный день объятий

30 января- День деда Мороза и Снегурочки.

Это древний языческий праздник. В эти дни обычно рассказывают сказки и легенды о Дедке Морозе и о Снегурочке. О том, как Снегурочка по прихоти бога любви Леля полюбила человека и потому с приходом Весны не стала улетать на Север. Но как только «яркий луч солнца прорезает утренний туман и падает на Снегурочку», она тает.

ФЕВРАЛЬ

17 февраля-День спонтанного проявления доброты.

Этот праздник имеет общемировое значение и празднуется вне зависимости от гражданства, национальности и религиозных убеждений.

В России этот праздник пока еще мало известен. В этот день, как призывают организаторы, нужно стараться быть добрым ко всем.

МАРТ

1 марта-Всемирный день кошек.

Профессиональный праздник фелинологов (фелинология – наука о кошках), был утвержден в 2004 году по инициативе журнала «Кот и пес» и Московским музеем кошек

4 марта-День рождения мини-юбки.

Обычно это та юбка, которая выше колен примерно на 15 сантиметров. Вообще-то, считается, что мини создал британский модельер-дизайнер Мэри Куант в 60-х. Кое-кто связывает появление этого наряда с именем французского модельера Андре Куррежа. Впрочем, как известно, с незапамятных времен короткие юбки носили танцовщицы, циркачки

9 марта - День рождения куклы Барби.

Барби (ее полное имя – Барбара Миллисент Робертс) впервые появилась на американской международной ярмарке игрушек 9 марта 1959 года. Сейчас этот день отмечается как ее день рождения. Она стала уникальным явлением - было время, когда каждую секунду в мире продавалось три куклы Барби. "Мама" знаменитой куклы –американка Рут Хэндлер.

АПРЕЛЬ

6 апреля - Всемирный день мультфильмов.

Учрежден в 2002 году Международной ассоциацией анимационного кино и празднуется во всем мире. Аниматоры со всего земного шара обмениваются программами фильмов и устраивают просмотры для благодарной публики.

27 мая - Европейский день соседей.

Праздник был основан в 2000 году в Париже, который отмечается ежегодно в последнюю пятницу мая. Основателем этого праздника-мероприятия является француз АтаназПерифан, который еще в 1990 году с друзьями создал ассоциацию «Parisd'Amis» в 17-м округе Парижа, с целью укрепления социальных связей и мобилизации людей для борьбы с изоляцией. Участники ассоциации собирали вещи и средства для соседей, оказавшихся в трудной жизненной ситуации, помогали людям в поиске работы и т.п.

31 мая - Всемирный день блондинок.

Блондинки отметили эту дату впервые в 2006 году, а именно — решили воздать себе позаслугами стать лауреатками эксклюзивной премии — «Бриллиантовая шпилька» (это первая специальная премия для блондинок).

ИЮНЬ

1 июня - Всемирный день молока.

Отмечается с 2001 года по предложению Продовольственной и сельскохозяйственной организации ООН

9 июня - Международный день друзей.

Этот праздник основан именно для того, чтобы, независимо от жизненных обстоятельств и различных

перипетий, мы напомнили своим друзьям о том, как они важны для нас, чтобы порадовали их. Хотя история умалчивает, кем и когда этот неофициальный праздник был учрежден, но это не лишает его популярности.

ИЮЛЬ

6 июля - Всемирный день поцелуя.

Впервые придумали в Великобритании, а два десятка лет назад он был утвержден Организацией Объединенных Наций.

АВГУСТ

5 августа - Международный день светофора.

Отмечается в честь события, произошедшего в 1914 году. В этот день в американском городе Кливленде появился первый предшественник современных устройств. Он имел красный и зеленый фонари, а при переключении света издавал звуковой сигнал. Впрочем, самый первый светофор изобрел британец Джей Найт еще в 19 веке. Этот аппарат был установлен возле здания парламента в Лондоне в 1868 году. Спустя три года его фонарь взорвался и поранил полицейского. После этого светофоре забыли почти на 50 лет — до 1910 года, когда было разработано и запатентовано первое автоматическое светофорное устройство с фонарями двух цветов. Трехцветные светофоры, похожие на современные, впервые увидели жители Детройта и Нью-Йорка в 1920 году. Со временем устройства стали популярны в разных

городах Америки и Европы. В России светофор появился лишь в январе 1930 года — на углу Невского и Литейного проспектов в Ленинграде. В декабре этого

же года автоматический регулировщик установили на углу Петровки и Кузнецкого моста в Москве. Третьим городом России, где начал работать светофор, стал Ростов-на-Дону

13 августа - Международный день левшей.

Международный день леворуких впервые отметили 13 августа 1992 года по инициативе британского Клуба левшей, созданного в 1990 году. В этот день левши всего мира стремятся привлечь внимание производителей товаров к необходимости учитывать и их удобства, устраивают разнообразные мероприятия и соревнования. На Руси клевшам относились подозрительно. Считалось, что левшой был сам дьявол. А в советских школах маленьких левшей переучивали в обязательном порядке. Психологи считают, что все эти люди-левши обладают сильным характером и мощным творческим потенциалом. Согласно статистическим данным, около 10% населения Земли — левши.

СЕНТЯБРЬ

13 сентября-День везения.

ОКТЯБРЬ

7 октября-Всемирный день улыбки.

Отмечается ежегодно в первую пятницу октября. Тем, что этот замечательный праздник существует,

мир обязан художнику Харви Бэллу, который придумал и нарисовал улыбающуюся желтую рожицу – «смайлик». Первый раз этот праздник отмечался в 1999 году.

21 октября - День яблока.

В Великобритании это мероприятие было впервые организовано в 1990 году, по инициативе одной из благотворительных организаций. Хотя праздник и называется «День яблока», посвящено оно не только яблокам, но и всем фруктовым садам, а также местным островным достопримечательностям. Организаторы этого праздника сумели увидеть в яблоке символ разнообразия и всех аспектов мира, и знак того, что человеку по силам самому влиять на происходящее вокруг. Если вспомнить Библейскую Еву, то их точка зрения становится более понятна — мало какой фрукт так повлиял на жизнь человека, как «запретный плод» — яблоко.

НОЯБРЬ

18 ноября - День рождения Деда Мороза

ДЕКАБРЬ

10 декабря - Всемирный день футбола.

Первое упоминание о футболе как «об игре в мяч ногами» историки нашли в китайских источниках, датированных вторым тысячелетием до нашей эры. Называлась игра Цучю, что означает «толкать ногой». Когда впервые появилась эта игра, точно никто не знает.

Список используемых источников

Известные уроженцы края: библиографический указатель / сост. И.К. Заруцкая. – Лиозно, 2014. – 46 с.

Каляндар знамянальных і памятных дат на 2024 год / ДУ «Віцебская абласная бібліятэка імя У. І. Леніна», Аддзел краязнаўства ; склад. Л. І. Рагачова, В. А. Дарафеева. – Віцебск, 2023. – 218 с. : іл.

Календар знаменательных и памятных дат на 2024 год: к планированию работы библиотек / Учреждение культуры “Могилевская областная библиотека им. В. И. Ленина”, Отдел библиотечного дела и социокультурной деятельности; [составитель Т. Г. Пашковская ; редактор А. Ю. Ниедра ; ответственный за выпуск И. В. Сорокина]. – Могилев : Могилевская областная библиотека им. В. И. Ленина, 2023. – 24 с.

Каляндар знамянальных і памятных дат на I квартал 2024 года // Бібліятэка прапануе. – 2023. – № 3. – С. 30-38.

Каляндар знамянальных і памятных дат на II квартал 2024 года // Бібліятэка прапануе. – 2023. – № 6. – С. 25-35.

Каляндар знамянальных і памятных дат на III квартал 2024 года // Бібліятэка прапануе. – 2023. – № 9. – С. 23-34.

Каляндар знамянальных і памятных дат на IV квартал 2024 года // Бібліятэка прапануе. – 2023. – № 12. – С. 24-34.

Составитель:

Савчик Т.М.

Ответственный за выпуск:

Дрилёнок С.В.

ГУК «Ліозненская ЦБС»
Отдел библиотечного маркетинга
г.п. Ліозно
ул. Ленина, 65

Время работы:
8-00 – 17-00
Перерыв: 13-00 – 14-00
Выходной – суббота, воскресенье

Тел. 5-17-58
Сайт библиотеки: www.libliozno.of.by